

Föreliggande kulturhistoriska inventering i fyra band över äldre bebyggelse inom Ytter- och Överenhörna socknar av Stockholms län är utförd av undertecknad på uppdrag av kulturnämnden i Södertälje under vintern 1973-74.

Materialet innehåller byggnadstekniska beskrivningar ur antikvarisk synvinkel samt fotografier och kartbilagor. Som underlagskartor för undersökningen har nyttjats ekonomiska kartan i skala 1:10.000 samt en konceptkarta i skala 1:4.000.

Samtliga fastigheter inom sagda socknar har besökts, men endast de som bedömts äga kulturhistoriskt intresse har medtagits i inventeringen. Arbetet som är utfört efter landsantikvariens normer innehåller slutligen en redovisning efter nedanstående angivna tregradiga skala.

röd markering	=	"omistlig bebyggelse"
grön markering	=	"antikvariskt värdefull bebyggelse"
gul markering	=	"miljömässigt värdefull bebyggelse"

Lidingö i mars 1974

Carl-Henrik Ankarberg

Tillägg till bebyggelseinventeringen i Över- och Ytterenhörna

Under sommaren 1995 har en uppdatering av 1974 års inventering utförts. Objekten har endast ockulärbesiktigats. I de fall förändringar har skett som påverkar det kulturhistoriska värdet har detta införts i en förteckning under "anmärkning 1995". Någon ny värdering av dessa objekt har däremot inte gjorts. I denna förteckning har även fastighetsbeteckningarna ändrats till aktuella beteckningar.

Arbetet är utfört av Hanna Gelotte, projektanställd vid Stadsbyggnadskontoret sommaren 1995.

Y T T E R E N H Ö R N A S O C K E N

Al 1¹2¹
Aska 1³
Aska 1¹⁰
Ekeby 1¹2¹
 Ekeby 1², Floda
 Ekeby 1¹, Jakobsberg
Ekeby 1¹, Loslätten
Gillberga 1⁵
Gillberga 1⁵, Beateberg
Gillberga 1⁵, Eriksberg
 Glastäppan 1¹
 Hallsta 1¹2¹, Bro 1², Grindstugan
 Hallsta 1¹2¹, Bro 1², Heleneberg
 Hallsta 1¹2¹, Bro 1², Torpet
 Lida 1⁶, Linde
Lida 1¹⁰
Lida 1¹¹
Lilla Nora 1¹¹, Noralund
Lövsta 1¹2¹, Lövstalund
Lövsta 1² (huvudbyggnad -----)
Lövsta 1³, Hell
 Norrlöt 1⁵
 Norrlöt 1⁴
 Rävlöt 1¹
 Rösta 3¹, Älgtorp
Rösta 9¹
 Sandviken 1²⁹
Skabro 1¹(4¹)
Skabro 2¹(5¹)
Stjärna 1²
Stjärna 1⁴
Stjärna 1⁵
Stjärna 1⁶
Stjärna 1⁸, Gustafshem
Stjärna 1¹³, Sveaborg
Stjärna 2⁴
Stjärna 2³
Stjärna 2⁴, "mor Wallins stuga"
Stora Nora 3¹
 Tuna 1⁸, Marieberg
 Tuna 1⁹, Röjningen
Tuna 2³

Tuna 2¹¹, Skogshyddan
Tuna 2²³
 Underås 1¹
 Varneby 1³, Varnebylund
 Varneby 1⁴, Heda
 Varneby 2¹⁰, Lilla Björklunda
Varneby 2¹²
Varneby 2¹⁶
Varneby 2¹⁷
 Varneby 2¹⁹, Stensborg
Varneby 3¹, Stora Björklunda
Varneby 3¹, Hammaren
 Varneby 3¹, Karlslund
 Varneby 3¹, Årbyskog
Varneby 3¹, Årbytorp
 Varneby 4¹
 Varneby 4¹, Stenvreten
 Varneby 6¹, Varnberga
Vinberga 1²
 Vinberga 1⁵, Stenkulla
 Vinberga 1¹¹
 Vinberga 1¹², Molinelund
 Vinberga 1¹⁶, Talltorp
 Vinberga 1¹⁸, Andersberg
 Vinberga 1²⁰, Backa
 Vinberga 1²⁹
Vinberga 2³
Vinberga 2⁶ (2¹⁵)
Vinberga 2⁸, Eriksberg
Vinberga 2⁹
 Vinberga 2¹⁴
 Vinberga 4¹, Knösen
 - Vinberga 4¹ (och 1²), Olofsborg
Väsby 1³²
 Väsby 1⁴⁹
 Väsby 1⁸¹, Hagaberg
 Väsby 1⁸⁵
 Väsby 1⁹⁷
Väsby 1¹³⁹
Väsby 2³
Väsby 2⁴, Rosagården
Årby 4¹, Domarn

Årby 4¹, Hejastugan

Årby 4¹, Skogsdal.

Kulturmiljövårdsprogram
 Bebyggelseinventering Enhörna

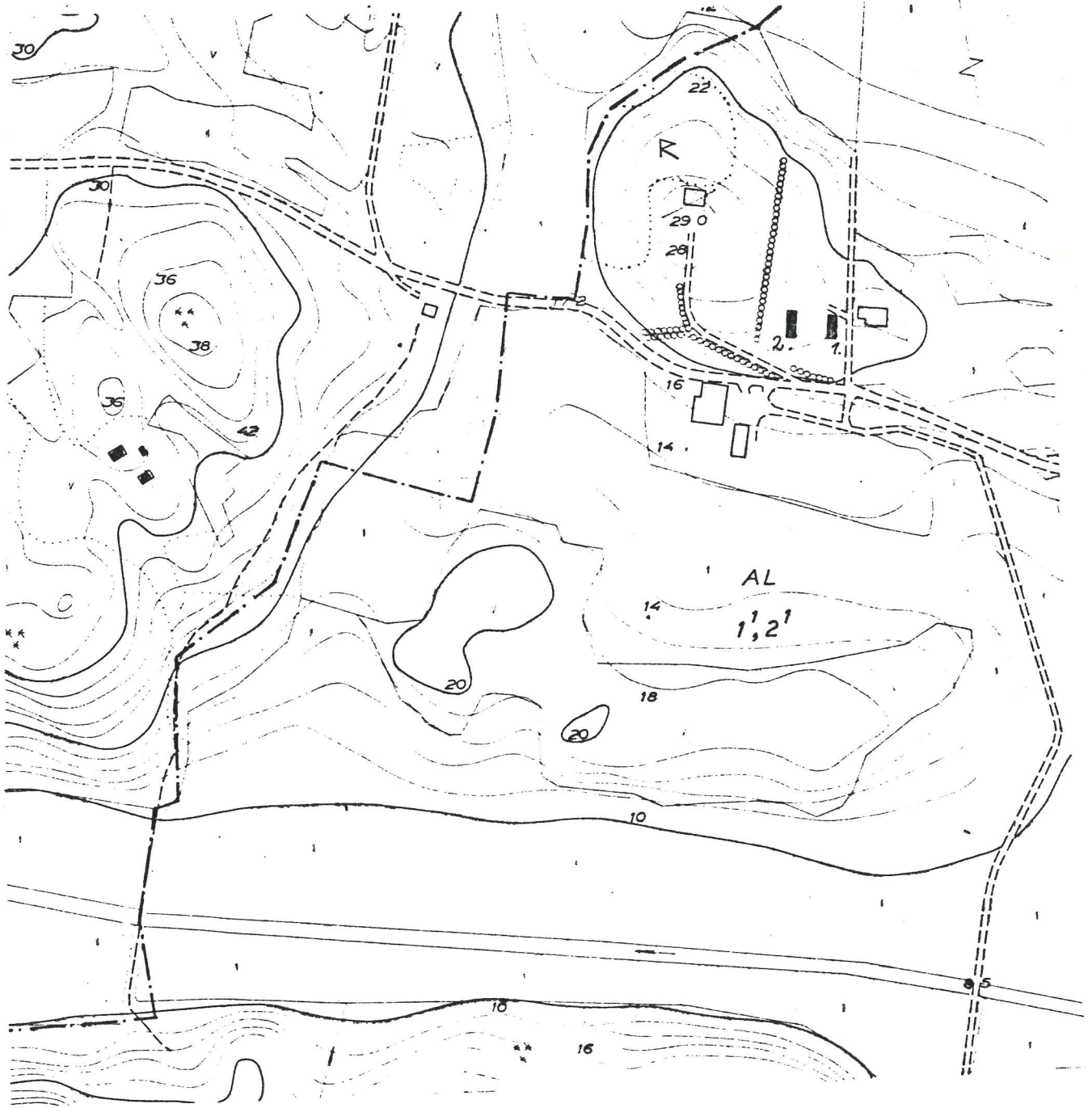
YTTERENHÖRNA

Fastighet	Anmärkning 1995
AI 1:10	
Aska 1:3	
Aska 1:10	
Ekeby	
Ekeby Floda	
Ekeby Jakobsberg	Ombyggt till pizzeria
Ekeby Loslätten	Borta, uppeldat
Gillberga	
Gillberga Beateberg	
Gillberga Eriksberg	Kan vara brandskadat
Glastäppan 1:1	
Hallsta, Bro Grindstugan	
Hallsta, Bro Heleneberg	Ersatt med ny byggnad
Hallsta, Bro Torpet	
Lida 1:6 Linde	
Lida 1:10	
Lida 1:11	
Lilla Nora 1:11 Noralund	
Lövsta 1:2	påbyggt magasin, smedja dålig
Lövsta Häll	
Norrlöt 1:3	
Norrlöt 1:4	
Rävlöt 1:1(pastorsexp.)	
Rösta 3:1 Älgtorp	
Rösta 11:2, 11:1	Båda uthus, nr 5 och 6, borta
Sandviken 1:29	
Skabro 4:1	
Skabro 1:2	
Stjärna 1:2	
Stjärna 1:4	
Stjärna 1.5	
Stjärna 1:6	
Stjärna 1:8 Gustavshem	
Stjärna 1:13 Sveaborg	
Stjärna 2:2	
Stjärna 2:3	
Stjärna 2:4 Mor Wallins stuga	
Stora Nora	
Tuna 1:8 Marieberg	
Tuna 1:9 Røjningen	
Tuna Skolan Skogshyddan	

Fastighet	Bedömning 1995
Tuna 2:3	
Tuna 2:23	
Underås	
Varneby 1:3 Varnebylund	
Varneby Heda	
Varneby Lilla Björklunda	
2:10	
Varneby 2:12	
Varneby 2:16	
Varneby 2:17	
Varneby 2:19 Stensborg	
Varneby Stora Björklunda	
3:12	
Varneby 3:7 Hammaren	
Varneby 3:4 Karlslund	
Varneby 3:6 Årbyskog	
Varneby 3:3 Årbytorp	
Varneby 4:1	Boningshus nr 2, lada borta
Varneby 4:1 Stenvreten	
Varneby 5:1 Varnberga	
Vinberga 1:2	
Vinberga 1:66 Stenkulla	
Vinberga 1:11	
Vinberga 1:12 Molinelund	
Vinberga 1:16 Talltorp	
Vinberga 1:18 Andersberg	
Vinberga 1:20 Backa	
Vinberga 1:29	
Vinberga 2:3	
Vinberga 2:15	
Vinberga 2:8 Eriksborg	
Vinberga 2:9	
Vinberga 2:14	
Vinberga 4:1 Knösen	
Vinberga 4:1 Olofsborg	
Väsby 1:32	
Väsby 1:49	
Väsby 1:81 Hagaberg	
Väsby 1:85	
Väsby 1:97	
Väsby 1:139	
Väsby 2:3	Ombyggt
Väsby 2:4 Rosagården	
Årby 4:3 Domarn	
Årby Hejastugan	
Årby Skogsdal	

AL 1¹2¹

0001

Al 1¹2¹

Ytterenhörna socken

Stockholms län

Gård med nedlagt jordbruk, belägen strax norr om och invid en smal grusad landsväg som leder mot Lövsta i väster. Byggnaderna som består av två flyglar ligger parallellt och åtskiljs av en mindre gårdsplan med hög vacker lövträdsvegetation. En huvudbyggnad låg ca 50 meter nordväst om flyglarna och är nu riven. Söder om Al finns stora åkerfält och i väster ett stort område med fornlämningar.

1. Östra flygeln: Knuttimrad byggnad, på grund av putsad tuktad murad sten med inslag av tegel. Väggarna är fodrade med ljusgul stående locklistpanel med breda vitmålade släta foder och omfattningar. Fönstersnickerierna är moderna. Det brutna sadeltaket täcks med tvåkupigt tegel på lockplanksunderlag. På nocken står två putsade skorstenar. I gaveln finns en ställning för vällingklocka. I östfasadens mitt märks en bred frontespis. En takvimpel anger årtalet 1934 i genombrytning.

2. Västra flygeln: Knuttimrad byggnad, på grund av tjärstruken tuktad murad sten. Grunden är delvis mycket hög och innehåller en mindre källare. Väggarna är fodrade med ljusgul stående locklistpanel med släta vitmålade foder och omfattningar. Fönstren har moderna snickerier. Det brutna sadeltaket täcks med tvåkupigt tegel. På nocken står två skorstenar. I västfasaden märks en bred frontespis.

Interiören saknar kulturhistoriskt intresse.

Uthus: Utan kulturhistoriskt intresse.

Byggnaderna är i gott skick

Översiktsbild från 600.

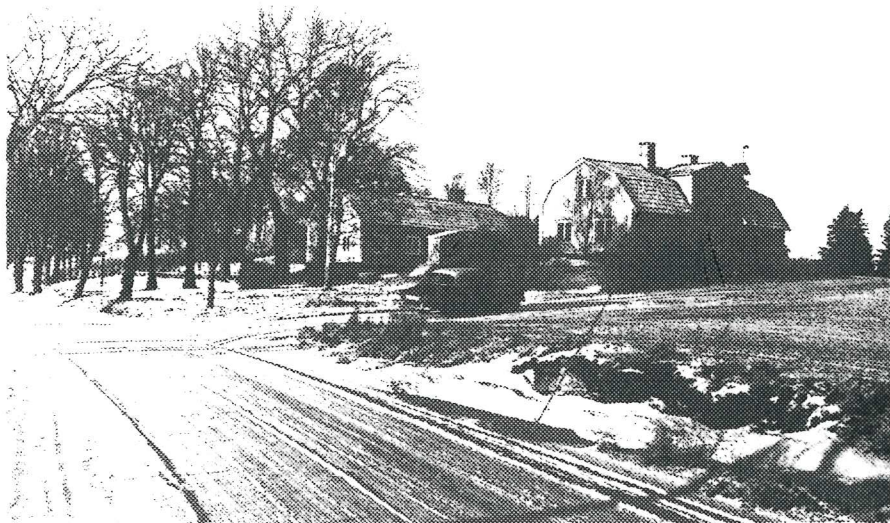
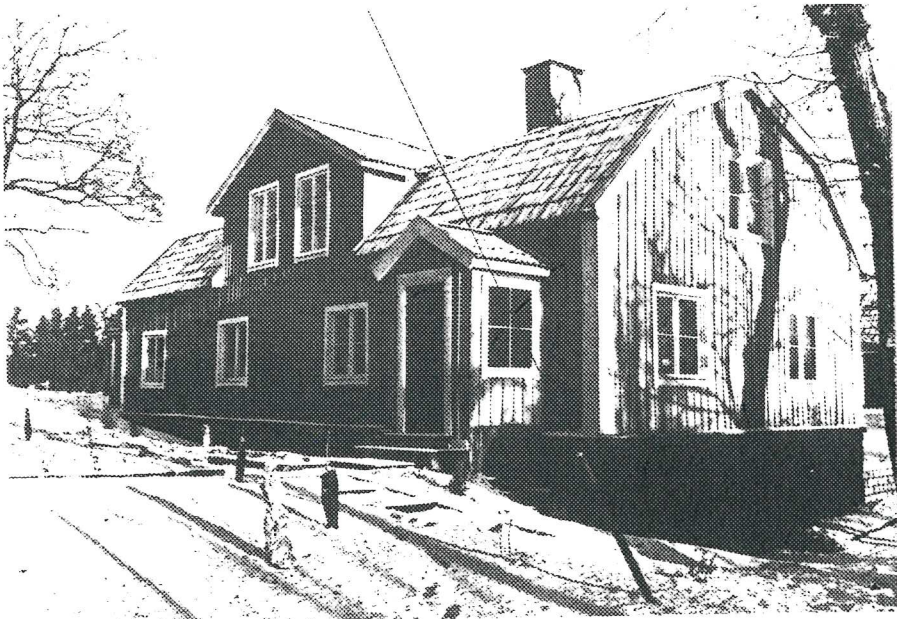

Foto från 600.

Västra flyg: In från SÖ.

Södra byggnad som ovan, från SV.

0005

Al 1¹/₂¹

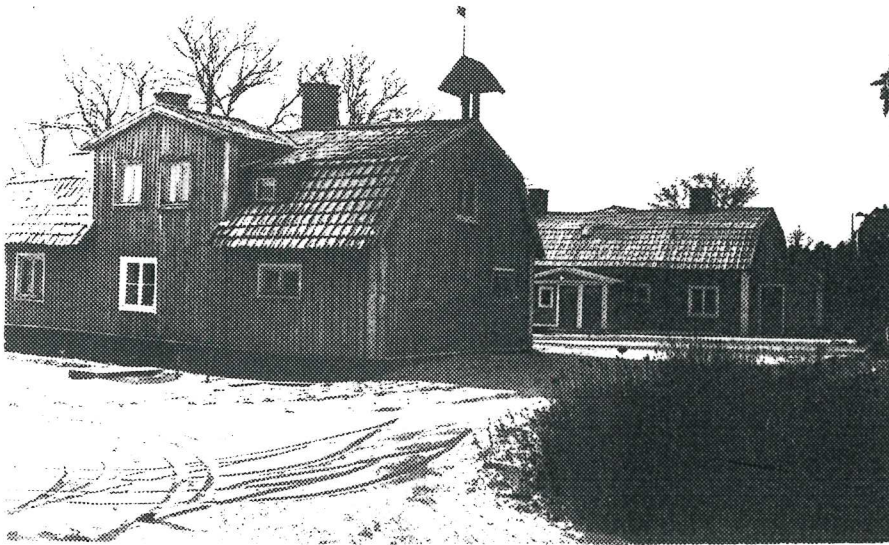

Foto från NO.

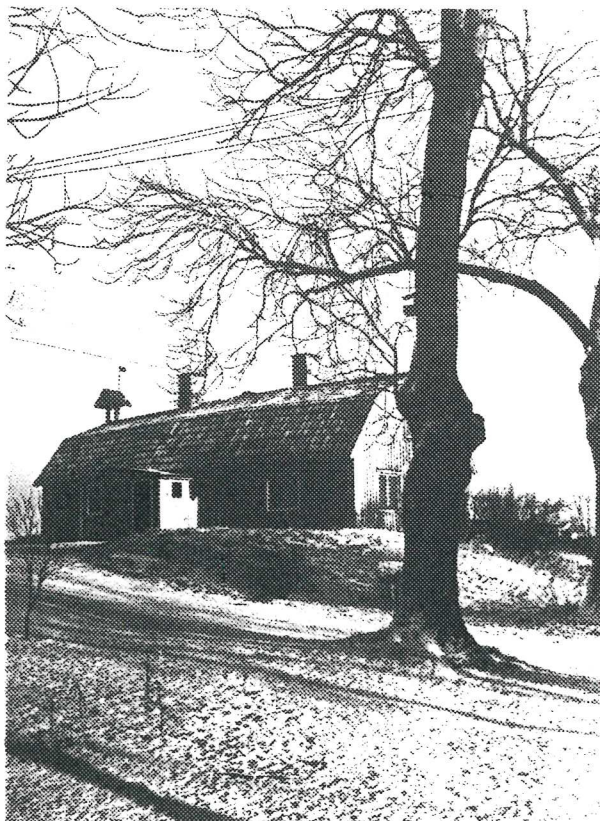
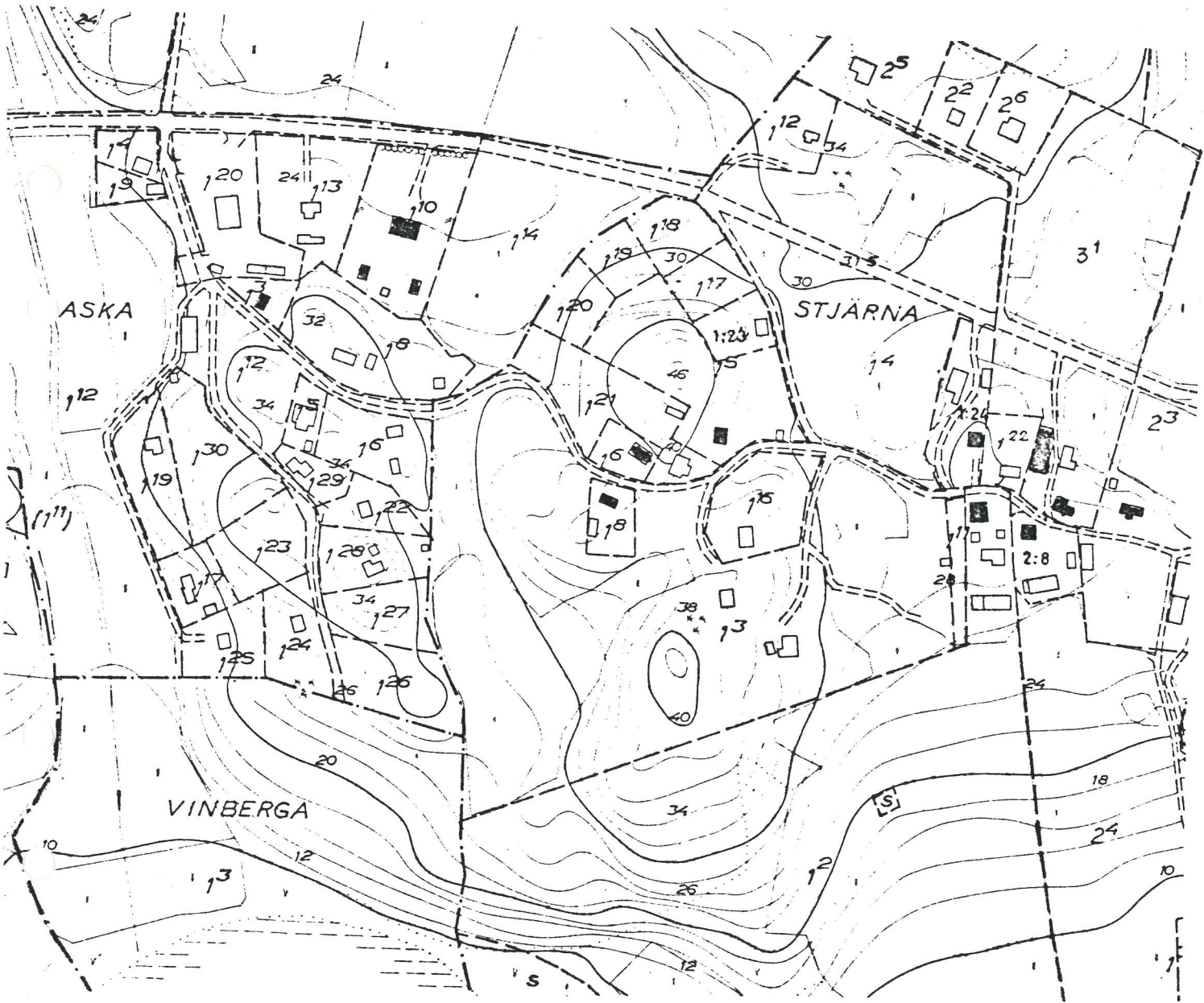

Foto från SV.

Aska 1³

Ytterenhörna socken

Stockholms län

Sommarbostad, högt belägen i västsluttning på en trädgårdstomt invid en smal backig grusad landsväg. Tomten omges av en planterad prydnadshäck. På tomten finns anlagda gräsmattor med blomsterrabatter och äldre fruktträd. På byggnadens västfasad växer klängväxter.

Knuttimrad stuga, en våning hög med inredda vindsrum, vilande på låg grund av vitkalkad otuktad sten. Väggarna är fodrade med stående faluröd locklistpanel, vita släta foder och fönsteromfattningar. Fönstren är av tvåluftstyp med tre rutor per luft. Sadeltaket som uppbärs av takstolar är täckt med enkupigt tegel. Pånocken sitter en skorsten. I västfasadens mitt finns en öppen förstukvist under sadeltak med sågtandad taklist. Entrén nås på grönmålade spegeldörrar. I östfasaden finns en grön plankdörr. Interiören är moderniserad.

Byggnaden är i gott skick.

0008

Aska 1³

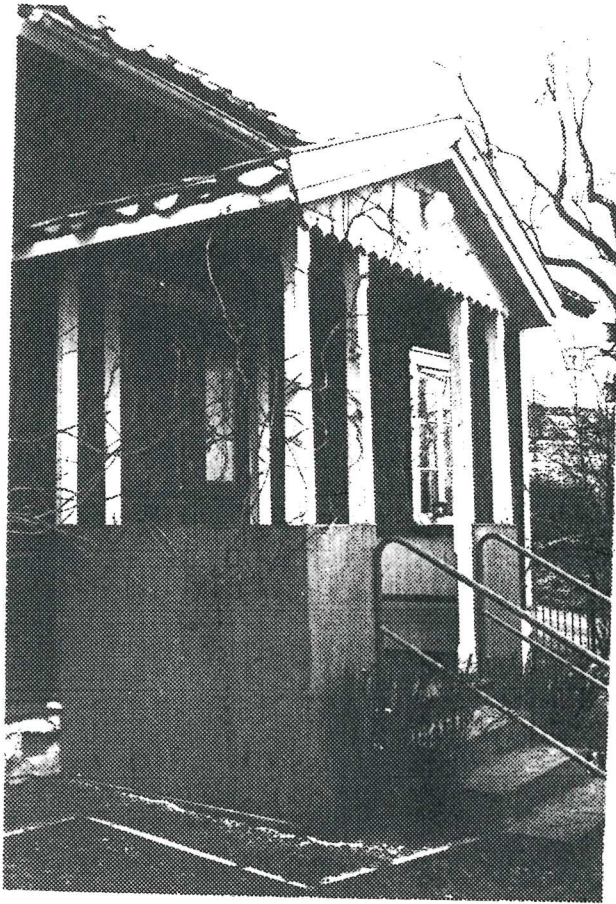
Foto från SÖ.

Foto från N.

0009

Aska 1³

Detalj av västfasaden.

Aska 1¹⁰

Ytterenhörna socken

Stockholms län

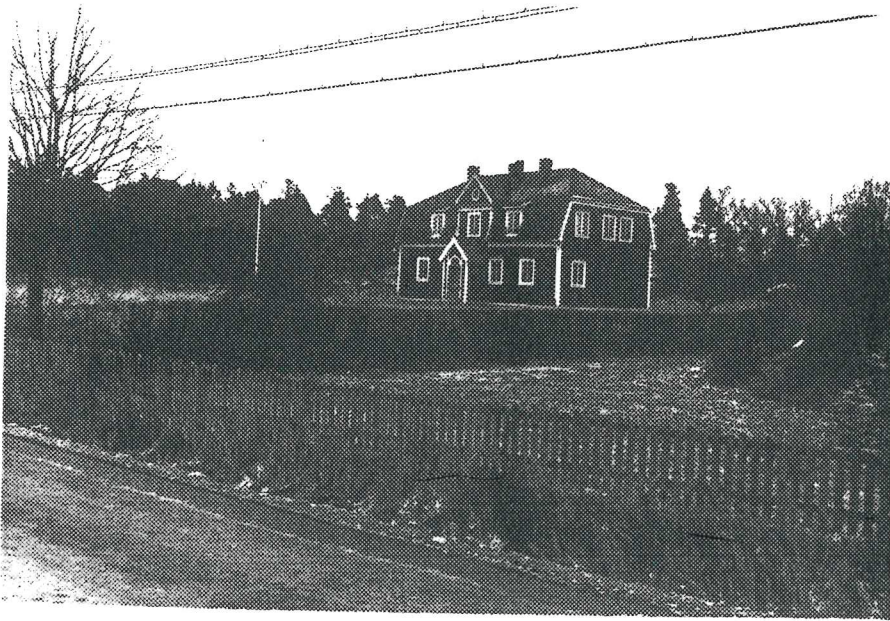
f.d. skolbyggnad, med plant och öppet läge på en delvis förvildad trädgårdstomt söder om, och invid Enhörnavägen. Söder om byggnaden finns en stor grusad skolgård. I norr består tomten av stora gräsmattor skilda av en grusad uppfartsgång. På tomten finns även mindre förvildade fruktträd. Fastigheten omges av en planterad prydnadshäck, som nu är i risigt skick. Byggnaden är uppförd 1916.

Skolbyggnad av trä, en våning hög med inredd vind, vilande på en hög gjuten betonggrund innehållande källare. Väggarna är fodrade med faluröd stående locklistpanel. Foder och omfattningar är vita och släta. Fönstren är höga och tätspröjsade. Sadeltaket är brutet och delvis valmat och täcks med tvåkupigt tegel. Fyra tegelskorstenar står på övre fallet. I takfallet finns även kupor under pulpettak. I norrfasaden märks en frontespis. Skolans entré ligger i norrfasadens mitt och nås på stentrappa. I östgaveln finns även en ingång under skärmtak, uppburet av vita träkonsoler.

Uthus: Utan intresse.

Byggnaden är i tämligen gott exteriört skick. (Interiören är ej besiktigad).

Översiktsbild: Foto IV.

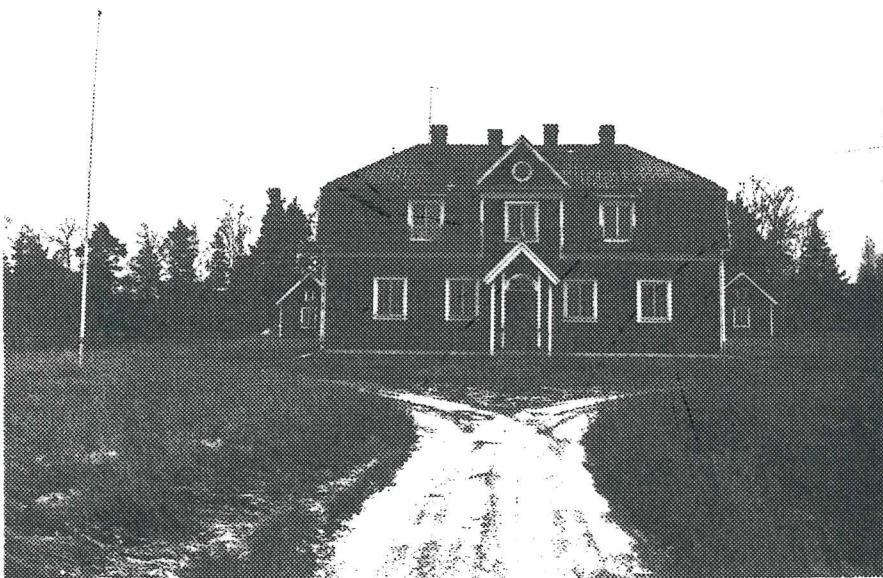

Foto av sörflyg: 1971.

Översiktsbild från 60.

0013

Aska 1¹⁰

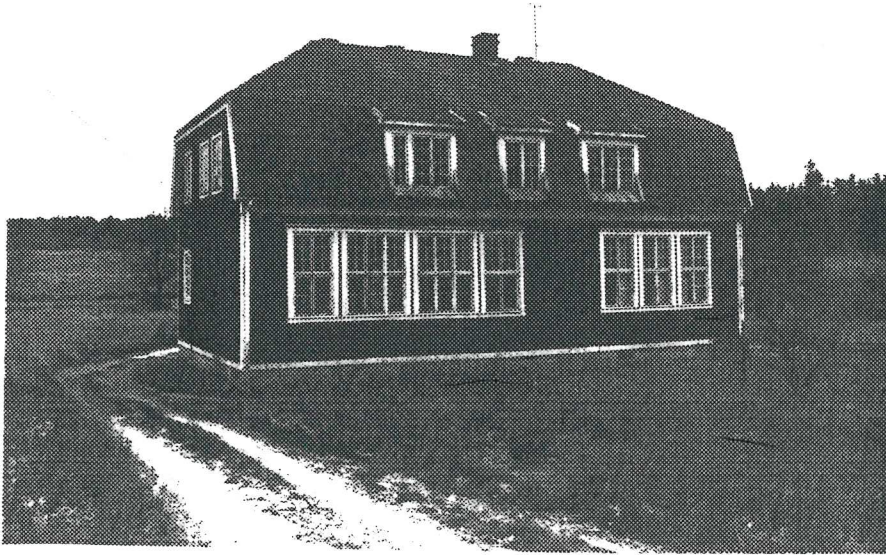

Foto av sydvesten

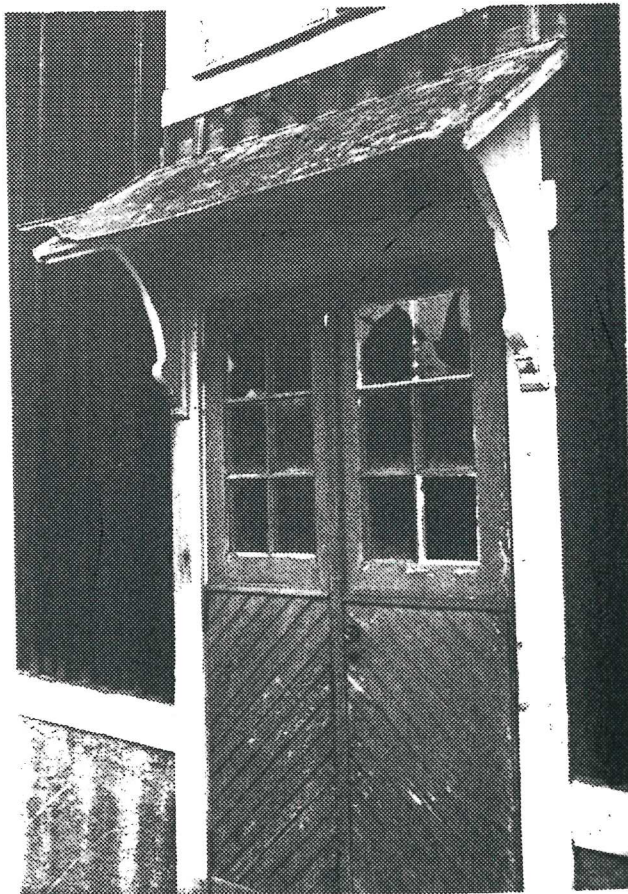
Lthueby gravest. foto 12.

0014

Aska 1¹⁰

Entrén i norrfasaden.

Entrén i östgaveln.